

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 12.02.2021
№ КПУМ/2-21)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ПОКАЗНИКИ ЩОДО ПОЧАТКУ ТА ЗАВЕРШЕННЯ БУДІВНИЦТВА"
2.03.10.01**

електронна пошта: G.Overchenko@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 289-96-04
керівник державного
статистичного спостереження: Оверченко Г. Ю.

Київ – 2021

Зміст

1.	Вступ.....	3
2.	Компоненти якості державного статистичного спостереження..	4
2.1.	Відповідність	4
2.2.	Точність	5
2.3.	Своєчасність та пунктуальність	6
2.4.	Доступність та зрозумілість.....	6
2.5.	Послідовність та зіставність.....	7
2.6.	Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	7
2.7.	Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	8
2.8.	Конфіденційність, прозорість та захист.....	9
3.	Заключна частина.....	9

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Показники щодо початку та завершення будівництва" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Наведені у звіті компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, які визначені розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держстату від 17.08 2018 № 170.

Метою проведення державного статистичного спостереження "Показники щодо початку та завершення будівництва" (далі – ДСС, спостереження) є формування інформації стосовно початку та завершення об'єктів нового будівництва (будівель) для забезпечення інформаційних потреб користувачів.

Спостереження було започатковано у 1918 році та за час проведення зазнало суттєвих змін у частині програми (переліку показників та їх розрізів), джерел отримання інформації, а також використання класифікаторів. У сучасному вигляді ДСС існує з 2018 року.

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 2.03 "Економічна діяльність" за тематикою статистичного виробництва 2.03.10 "Будівництво".

Показники спостереження розробляються з урахуванням європейських вимог до статистичної інформації з короткотермінової статистики будівництва. ДСС базується на рекомендаціях, визначених у Регламенті Ради (ЄС) № 1165/98 від 19.05.1998 (зі змінами) щодо короткотермінової статистики підприємств (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31998R1165&from=EN>).

Нормативно-правовою основою проведення ДСС є Закон України "Про державну статистику" та план державних статистичних спостережень, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України.

Мета, порядок організації та методологія проведення ДСС визначені Методологічними положеннями з організації державного статистичного спостереження щодо початку та завершення будівництва (далі – Методологічні положення), затвердженими наказом Держстату від 02.08.2019 № 263 та розміщених на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Методологія та класифікатори"/ "Статистична методологія"/"Економічна статистика"/ "Економічна діяльність"/ "Будівництво".

Джерелом інформації ДСС є адміністративні дані Держархбудінспекції, що формуються з Реєстру будівельної діяльності, та надходять до Держстату відповідно до Угоди щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Держстатом, Мінрегіоном та Держархбудінспекцією від 02.06.2012 № 7 (далі – Угода).

Основними статистичними публікаціями, в яких поширюються дані ДСС, є статистичні продукти, в яких оприлюднюються результати ДСС та розміщуються на офіційному вебсайті Держстату:

статистична інформація щодо початку та завершення будівництва – у розділі "Статистична інформація" ("Економічна статистика"/"Будівництво" та "Багатогалузева статистична інформація"/"Регіональна статистика"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Будівництво");

статистичні збірники "Статистичний щорічник України", "Україна у цифрах", "Регіони України" – у розділі "Статистична інформація"/"Публікації"/"Комплексна статистика" та "Регіональна статистика".

У рамках співпраці з міжнародними організаціями дані, отримані за результатами ДСС, використовуються для заповнення запитальників міжнародних організацій, зокрема Статистичного відділу ООН.

Інформація за результатами ДСС також поширюється територіальними органами Держстату.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

ДСС було запроваджено для інформаційного забезпечення аналізу розвитку будівництва в Україні, а також для потреб статистики цін та соціальної статистики (щодо руху житлового фонду) статистики капітальних інвестицій та системи національних рахунків.

Показниками ДСС є:

- кількість квартир у житлових будинках на початок будівництва;
- кількість квартир у житлових будинках, прийнятих в експлуатацію;
- загальна площа житлових і нежитлових будівель на початок будівництва;
- загальна площа житлових і нежитлових будівель, прийнятих в експлуатацію;
- загальна площа квартир у житлових будинках, прийнятих в експлуатацію;
- житлова площа квартир у житлових будинках, прийнятих в експлуатацію.

ДСС проводиться виключно з використанням адміністративних даних Держархбудінспекції, починаючи з 2018 року, та охоплює об'єкти нового будівництва (будівлі житлові та нежитлові), початок/завершення яких засвідчено дозвільними документами.

Одиницею спостереження є інституційна одиниця (юридична або фізична особа/фізична особа-підприємець – замовник будівництва, який отримав документ, що засвідчує початок/завершення нового будівництва будівель).

При проведенні ДСС використовуються Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Державний

класифікатор будівель та споруд (ДК БС), Номенклатура продукції будівництва (НПБ).

Формування показників (крім загальної площі житлових будівель, прийнятих в експлуатацію, що формується по регіону та районах і містах обласного значення) здійснюється по країні в цілому та за регіонами, за видами будівель, за типом місцевості.

Динамічні ряди за цим ДСС ведуться в цілому по Україні та за регіонами:

щодо початку будівництва будівель (з 2003 року – загальна площа будівель, з 2018 року – кількість квартир у житлових будинках);

щодо завершення будівництва будівель (з 1946 року – загальна площа житлових будинків та кількість квартир, з 2018 року – загальна площа нежитлових будинків).

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Відповідно до Методологічних положень спостереження за ступенем охоплення одиниць ДСС є несучільним спостереженням.

Формування й актуалізація сукупності одиниць та переліку респондентів державного статистичного спостереження не здійснюється, оскільки ДСС проводиться з використанням адміністративних даних.

Під час обробки адміністративних даних в електронному середовищі здійснюються такі контролю:

перевірка інформаційного масиву щодо повноти записів, відповідності найменування об'єкта коду ДК БС, характеру будівництва об'єкта – нове (крім реконструкції/капітального ремонту/реставрації/технічного переоснащення/прибудови/надбудови об'єкта);

перевірка правильності співвідношення окремих значень показників в інформаційному масиві;

виявлення відповідності одиниці вимірювання та значності показника, аналіз взаємозв'язку показників.

За підсумками результатів проведення контролю, у разі виявлення помилок або відсутніх значень за показниками, такі записи надсилаються на опрацювання в Держархбудінспекцію. На підставі уточненої інформації здійснюється коригування даних у КЕОІ.

Ураховуючи те, що ДСС здійснюється на основі адміністративних даних Держархбудінспекції, контроль щодо рівня надання звітів респондентами, залученими до ДСС, не здійснюється.

Для контролю якості результатів ДСС використовуються такі методи, як повнота введення даних, аналіз даних у часі (порівняння з відповідним періодом попереднього року), аналіз даних у просторі (на державному рівні – по регіонах; на обласному – по містах обласного значення та районах).

Перегляд даних ДСС не здійснюється.

Імпутація даних ДСС не застосовується.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни оприлюднення статистичної інформації та публікацій за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень, який затверджується Кабінетом Міністрів України на відповідний рік.

Для зручності користувачів на офіційному вебсайті Держстату розміщено Каталог офіційних статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де зазначені відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Оприлюднення статистичної інформації здійснюється в заплановані терміни.

Отримання адміністративних даних, обробка, аналіз та поширення інформації за показниками щодо початку та завершення будівництва здійснюється у такі терміни:

	Отримання адміністративних даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
Дані щодо початку та завершення будівництва	23 числа місяця, наступного за звітним кварталом	до 47 дня після звітного періоду	до 58-59 дня після звітного періоду	на 58-59 день після звітного періоду

Запити користувачів щодо надання інформації задовольняються у терміни, передбачені Законом України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Метадані ДСС розміщені на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Діяльність"/"Статистичні спостереження"/"Метаописи державних статистичних спостережень"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Будівництво"/"2.03.10.01 Показники щодо початку та завершення будівництва".

Результати ДСС розміщуються у вільному доступі у форматі (*xls, *doc, *pdf) на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та сайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html) у відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації). Дані, що оприлюднюються на вебсайтах ТОД, узгоджені з даними, які публікує Держстат.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів цього спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601

телефон: (044) 289-96-04, (044) 287-54-33

електронна пошта: G.Overchenko@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: (044) 287-06-72, факс (044) 235-37-39;

електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки в державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння в часі або по регіонах, або за іншими сферами діяльності.

Спостереження передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних, застосування єдиних національних класифікацій, методологічних підходів, що забезпечує зіставну динаміку показників щодо початку та завершення будівництва.

Методологія формування показників спостереження зазнавала змін, проте дозволяє проводити їх порівняння у динаміці як в цілому по Україні, так і за регіонами з 1946 по 2017 роки – з нового будівництва та з урахуванням приросту площі, отриманої в результаті реконструкції (завершення будівництва) з 2018 року – з нового будівництва (початок та завершення будівництва).

З 2014 року дані ДСС не враховують тимчасово окуповану територію Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частину тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Користувачами інформації, отриманої за результатами ДСС, є органи державної влади та місцевого самоврядування, бізнес (підприємства, установи та

організації), науковці та дослідники, засоби масової інформації, громадські організації, міжнародні організації, громадяни.

Задоволеність потреб користувачів статистичної інформації оцінюється шляхом опитування, а також на підставі аналізу запитів і пропозицій користувачів.

У квітні 2020 року Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення рівня задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації з короткотермінової статистики будівництва, що розміщується на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Статистична інформація" ("Економічна статистика"/"Будівництво" та "Багатогалузева статистична інформація"/"Регіональна статистика"/"Економічна статистика"/ "Будівництво").

Основні висновки за результатами опитування:

37% опитаних користувачів зазначили, що статистична інформація з тематики опитування є основною або важливою складовою їхньої діяльності;

89% опитаних користуються лише даними Держстату/ГОД;

86% опитаних користувачів отримують необхідну інформацію електронними засобами (електронна пошта, Інтернет), 34% – шляхом відповідей на запити;

22% опитаних користувачів використовують статистичну інформацію з тематики опитування постійно, 64% – періодично;

50% опитаних користувачів використовують інформацію з тематики опитування для аналізу та прогнозування соціально-економічного розвитку країни/регіону, 33% – для моніторингу виконання загальнодержавних і регіональних програм розвитку, 30% – для розроблення концепцій, програм, законодавчих і нормативно-правових актів, інших документів, 19% – для здійснення міжнародних порівнянь;

від 20% до 55% користувачів надали позитивні оцінки за всіма критеріями якості даних щодо показників із тематики опитування. При цьому найбільш важливим критерієм якості статистичної інформації користувачі визначили "Точність/Надійність", на другому місці – "Своєчасність та Пунктуальність", на третьому – "Відповідність/Релевантність".

Загалом 93% опитаних дали позитивну оцінку інформаційному забезпеченню з тематики опитування.

Більш детальна інформація про результати проведення анкетного опитування наводиться в повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Ураховуючи те, що ДСС здійснюється на основі адміністративних даних Держархбудінспекції, звітне навантаження на респондентів за цим спостереженням не здійснюється.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки в статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється відповідно до вимог законів України "Про державну статистику", "Про інформацію", "Про доступ до публічної інформації", "Про захист персональних даних", з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджених наказом Держстату від 15.02.2017 № 47, міжнародних вимог до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до статей Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 року.

Для дотримання встановлених законодавством гарантій забезпечення конфіденційності реалізуються такі заходи:

1) захист адміністративних даних, отриманих органами державної статистики від Держархбудінспекції у ході проведення ДСС, та використання їх виключно для статистичних цілей;

2) надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам у зведеному знеособленому вигляді;

3) нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана в ході проведення ДСС, якщо є загроза розкриття первинних даних.

При проведенні ДСС перевірка конфіденційності здійснюється для кожного із показників, що перелічені в пункті 2.1.

Загроза розкриття первинних даних устанавлюється за правилом порогового значення, згідно з яким значення статистичного показника є вразливим, якщо в ньому міститься менше статистичних одиниць, ніж визначено пороговим значенням (порогове значення повинне бути щонайменше три).

Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних є неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

3. Заключна частина

Починаючи з 2018 року:

- ДСС переведене виключно на адміністративні дані Держархбудінспекції, що надходять до Держстату відповідно до Угоди;

- сформовано перелік показників ДСС, з урахуванням вимог Євростату та національних потреб, що відповідає практиці європейських країн у цій галузі статистики;

- розроблено нове програмне забезпечення на комплекс електронної обробки інформації.

Із липня 2020 року у зв'язку із запровадженням Мінрегіоном першої черги Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, складовою якої є Реєстр будівельної діяльності – джерело адміністративних даних ДСС, здійснюється робота щодо урегулювання питання отримання даних та відпрацювання їх якості.

У 2021 році розпочато роботу стосовно запровадження в статистичну практику сезонно скоригованих показників щодо загальної площі будівель та кількості квартир у житлових будинках на початок будівництва відповідно до вимог, викладених у Регламенті (ЄС) від 27 листопада 2019 року № 2152/2019 Європейського парламенту та Ради про європейську статистику бізнесу в частині короткотермінової статистики підприємств.